

KOMANDIMI I MOTORIT TREFAZORE

PERBERJA E GRUPIT

- 4 grupe nga 4 nxënës = 16 nxënës

- mosha 18 vjecare (viti i muz)

Doracaku metodiko didaktik

për mësimdhënës dhe instruktor

në shkollat e mesme profesionale

ANALIZIMI I GJENJES

FILLESTARE

PROBLEMI

PËRCAKTIMI I GEL-IT

SHKOLLË TRAMVAT

ERZGJEQH

USHTRUESE

- aktivit

- aktivititetet në kjo mëngsjë e mësimdhënës, në imblaktarje nga inz.

- Kontrollimi i suksesit në tabelen e punave
permes listes jë kontrolllit

- akti final - prova e funksionimit

CONTROLLIMI I

SUKSESIT

Parathënie

Të dashur mësimdhënës,

Pas një procesi shumë intenziv të zhvillimit të kurrikulit për shkolla profesionale në Kosovë, Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë ka fillouar të kryej një sërë aktivitetesh që të sigurohet se mësimdhënësit janë të vetëdijshëm, e kuptojnë dhe janë në gjendje ta ligjerojnë programin e ri/kurrikulin/ silabusin.

Mësimdhënësit e lëndëve teorike profesionale dhe të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënjeje të tillë që të nxisin maksimalisht të nxënësit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në kritimin e kompetencave sociale e profesionale, të plota dhe të qëndrueshme.

Elementi kryesor për arritjen e suksesit në një proces të të nxënënit, është *motivimi i nxënësve*. Një mekanizëm i fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet nga ana e mësimdhënësve dhe instruktorëve të praktikave është njojja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përbushjes së objektivave nga ana e nxënësve. Integrimi i teorisë *me praktikën e profesionit*, „*të nxënënit duke bërë*“, *puna në grup, puna me projekte*, janë format bazë të organizimit të mësimit për të zhvilluar kompetencat kryesore, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe veprimtarinë e qytetarit të ardhshëm në përgjithësi. Për mësimdhënien, duhet synuar forma dhe metoda që e vendosin nxënësin në qendër të veprimtarive mësimore dhe e shëndërrojnë rolin e mësimdhënësit nga ligjërues i thjeshtë, në një moderator, mbikqyrës dhe vlerësues i veprimtarisë së nxënësve.

Në fund mësimdhënës të dashur, besojmë se me ofrimin e një doracaku të këtillë, të zhvilluar me ndihmën e ekspertes gjermane Dr. Petra Lau dhe me përkrahjen financiare nga organizata GTZ, do të keni një orientim të mirë për të zhvilluar me kreativitet idetë tuaja për mësimdhëniet.

Ju dëshirojmë sukses në punën tuaj!

Luljeta Belegu Demjaha, MASHT,
Udhëheqëse e Sektorit për Arsrim Profesional

Prishtinë, 25 mars 2004

Përmbajtja

Parathënia

Përmbajtja

1. Hyrje	3
2. Përgatitja me shkrim e mësimit	5
2.1. Dallimet metodike në mes të mësimit dhe instruktimit	7
3. Përgatitja e një instruktimi të punës praktike	8
3.1. Metoda - katër shkallëshe	9
3.2. Metoda e përpunimit	13
3.3. Krahasimi - Metoda katër shkallëshe / Metoda e përpunimit	16
4. Teknikat metodike	18
4.1. Mundësítë e hyrjes	19
4.2. Format dhe mundësítë e pyetjeve	20
5. Metodat e mësimdhënjes	22
5.1. Biseda mësimore	23
5.2. Diskutimi	24
5.3. Ligjërim i shkurtër	25
5.4. Metoda kreative dhe puna në grupe	26
6. Vrojtimi - Vlerësimi - Notimi	32
7. Konfliktet - Strategjítë e tejkalimit të konflikteve në shkollimin profesional	36
8. Përdorimi i mjeteve - mediave mësimore	42
9. Bazat dhe principet didaktiko metodike	45
A. Shembujt - Ushtrimet - Testet	

Hyrje

Hyrje

Shumica e mësimdhënësve dhe instrukturëve në shkollat e mesme profesionale, posedojnë njojuri solide, profesionale teorike dhe shkathësi profesionale praktike.

Shumica dërrmuese posedon shkollim profesional të inxhinierisë teknike, përvojë pune, gjë që dëshmon një kompetencë të lartë profesionale.

Për aplikim kuptimplotë të një Curriculumi të ri, çdo instruktor duhet të ketë njojuri solide didaktiko - metodike - kompetencë metodash.

Doracaku përmban detyra, këshilla si dhe nxitje për një prezentim interesant dhe të llojillojshëm të metodës mësimore teorike dhe praktike. Por, doracaku assesi nuk ka për qëllim zëvendësimin e përgatitjeve dhe të ideve kreative personale.

Në të ardhmen, detyra e instrukturit do të jetë përkrahja edhe më intenzive se deri më tani e procesit mësimor, e jo udhëheqja. Ligjératat gjithnjë e më tepër do të zëvendësohen me këshilla, në vend të ligjërimit të përbajtjes do të kemi procese mësimore aktive.

Andaj, ndër të tjera, qëllimi i këtij doracaku është edhe përgatitja e instrukturit në rolin e ri, si këshilltar mësimor, në mënyrë që të forcojmë kompetencat e tij të veprimit social. Ora mësimore, në të cilën nxënësi rrallëherë mirrte fjalën, duhet ti takoj të kaluarës.

Nxënësit të cilët e përfundojnë shkollimin e tyre në shkollat e mesme profesionale, duhet të kenë aftësi për të kuptuar varësitë e rëndësishme për profesion si dhe të zotërojnë shkathësitë e nevojshme.

Duhet të janë në gjendje që vetë ti zgjedhin problemet, të janë komunikativë dhe kooperativë si dhe të shprehen qartë dhe kuptueshëm.

Vetëm nga këto pikëpamje, ky doracak i arsyeton pretendimet e tij.

Në kapitullin vijues ju shoqëron një zonjushë që është e angazhuar aplikimin e Curriculum -it të ri.

Ajo e njeh gjendjen reale në shkolla: Ora mësimore zhvillohet tërësisht në mënyrë frontale, mësimdhënësi mban një ligjëratë në formë të komprimuar. Shumë pak përdoren momente relaksuese, si p.sh. planifikimi dhe përgatitja interesante e hyrjes në procesin mësimor.

Mirëdita, unë quhem VALBONA!

Të fillojmë menjëherë me më të rëndësishmet - Përgatitja e orës sonë mësimore.

Njeriu nuk mundet të detyrojë arritjen e suksesit të një ore mësimore. Mirëpo, korniza mësimore mund të ketë aso forme që të jetë interesante dhe e llojlojshme për të gjithë pjesëmarrësit në procesin mësimor.

Ndonëse pjesë e vogël, përgatitja me shkrim e orës mësimore paraqet një pjesë të rëndësishme të përgatitjes së përgjithshme. Nevojitet shumë kohë dhe mund, por rezultatet e arritura flasin në favor të saj.

Që kur bëjë përgatitjen me shkrim të orës mësimore, interesimi i nxënësve të mi gjatë procesit mësimor dukshëm është shtuar!

Përdoreni përgatitjen në vijim si nxitje për mësimin e juaj, praktiko - profesional!

(Sqarimet didaktiko - metodike në kapitullin 9)

KUJDES!

Ju lutem mos pritni një orë mësimore të qetë, nëse i merrni parasysh rregullat e ofruara!

Është mëse e sigurt se nxënësit e trajtuar në këtë mënyrë do të janë më kritik, të hapur, jo të qetë dhe më kurrestlarë për rjobur!

Përgatitja me shkrime orës mësimore

Secili mësimdhënës duhet të mbajë shënimë lidhur me pjesët kryesore të mësimit teoriko - profesional të tij. Në vijim me anë të h yrjes, pjesët kryesore dhe përfundimit do të demonstrohen mënyra më e thjeshtë dhe më e qartë. Preferohet planifikimi i kohës së nevojshme, hapave të veprimit dhe metodave. Të gjitha që ju duhet ti dini gjatë orës mësimore, duhet të jenë të përfshira në përgatitjen me shkrim të mësimit.

Përbajtja e përgatitjes me shkrim të orës mësimore

- Përshkrimi i hyrjes në orën mësimore
- hapat e planifikuar të orës mësimore me ndarje të përafërt kohore
- rezultatet e pritura të orës mësimore
- aplikimi i metodave
- pyetjet e rëndësishme duhet të jenë të parapërgatitura
- udhëzime mbi aplikimin e mediave, fletëve të punës dhe punës tabelare

Nëse keni përvjetorë të mangët në përgatitjen me shkrim të orës mësimore, duhet të bëni planifikimin sa më të saktë të hapave të veprimit!

Sqarimi i emërtimeve

Qëllimet mësimore kognitive → Ndërmjetësimi i njohurive

Qëllimet mësimore afektive → Ndërmjetësimi i pikëpamjeve

Qëllimet mësimore psikomotorike → Ndërmjetësimi i shkathtësive manuale

Shembull i përgatitjes së orës mësimore

(mësimi teoriko profesional):

Tema: Pajisjet mbrojtëse personale dhe përdorimi i tyre (45`)

Qëllimi i mësimit: Shiqo Curriculum - in

Kognitiv: Nxënësi duhet të fitojë një pasqyrë lidhur me rregulloren e sigurisë në punë si dhe lidhur me pajisjet mbrojtëse personale dhe të njoftohet me karakteristikat e tyre

Afektiv: Nxënësit duhet të njojin rëndësinë e zbatimit preciz dhe të kujdeshëm të masave mbrojtëse dhe të kenë vullnet ti aplikojnë ato

Njoftim: Nxënësit janë në fazën fillestare të shkollimit dhe nuk kanë kurrëfarë njohurish paraprake

Përgatitja me shkrim e orës mësimore

Përgatitja me shkrim e orës mësimore

Koha	Hapat e veprimit	Metodat/ Format e punës/ Mediat
	Përshëndetja	
5'	1. Hapi i parë Demonstrimi / Prezantimi i ndonjë fatkeqësie në punëtori apo i ndonjë sjellje të gabuar -Principi i qartësimit të qëllimit -Principi i përshtatshmërisë në moshë	Foto/ Folie Përshkrimi i shembujve nga përvaja personale
25'-30'	2. Pjesa kryesorel Shembujt dhe përvojat e prezantuara duhet të shënohen në dërrasëz afishimi (Pinnwand) Kush është përgjegjës për siguri? -Principi i sistematikës -Principi i vrojtimit (të pamurit) Cilat pajisje mbrojtëse janë të njohura? -Mbrojtja e kokës , helmeta -Mbrojtja e syve dhe fytyrës , syzet mbrojtëse -Mbrojtja e rrugëve të frysmaçrjes, maska mbrojtëse -Mbrojtja e dëgjimit, mbuluesit e veshëve Të radhiten sipas prioritetit! -Principi i aktivizimit	Dërrasëz afishimi - Nxënësit bëjnë përbledhjen e shembujve Metoda pyetëse-zhvillimore Shënim i përgjigjeve në dërrasëz afishimi Metoda pyetëse-zhvillimore Nxënësit emëtojnë shembuj mbi pajisjet mbrojtëse dhe i përbledhin ato (p.sh. në një folie) Ligjërim i shkurtër (Puna me projektorin overhead apo me dërrasëz afishimi)
	Mësidhënsi përpilon pikat kyçe të sigurisë në punë: -Siguria shkon para shpejtësisë -Parandalimi i dëmeve shkon para - rregullimit -Përgjegjësia personale shkon para përgjegjësisë së huaj -Përgjegjësia e të gjithëve për njërin si dhe e njërit pér të gjithë	Metoda e prezentimit , demonstrimit
10'-15'	3. Përfundimi Pyetja: Çka mund të përmirësohet në punëtori lidhur me çështjen e sigurisë? -Principi i afërsisë praktike Nxënësot evidentojnë dituritë e diskutimit -Principi i sigurimit të suksesit	Shënim i mendimeve (sygjerrimeve) të nxënësve në dërrasëz afishimi Fletat e punës

Mua më pëlqen përqindja e lartë e punimeve të nxënësve në këtë orë mësimore. Me çka arrihet një përqindje e tillë prej rreth 60% ?

- Përfshirja e përvojave dhe mendimeve të nxënësve
- Diskutimi (Metoda pyetëse-zhvillimore)
- Puna me nxënës në dërrasëz afishimi dhe tabelë
- Puna me fleta pune

(Sqarimet lidhur me metodat e mësimit në kapitullin 5)